

MODUL ACHIZIȚII PUBLICE SCRIPT NR. 10 BUNE PRACTICI PENTRU REALIZAREA ACHIZIȚIILOR PUBLICE

În episodul de astăzi, vom prezenta aspectele și regulile esențiale care trebuie avute în vedere și urmate în mod obligatoriu pentru derularea eficientă a unui proces de achiziție publică.

Resursele umane

În primul rând, pentru a se asigura că procesul de planificare și de realizare a achizițiilor publice se va derula în mod corect și eficient autoritatea contractantă trebuie să implice în acest proces un număr suficient de persoane care dețin calificările și experiența profesională necesară, sunt integre și își îndeplinesc atribuțiile de serviciu cu responsabilitate, competență, eficiență, corectitudine și conștiinciozitate.

Persoanele implicate în planificarea și realizarea achizițiilor publice trebuie să cunoască foarte bine legislația aplicabilă în domeniul achizițiilor publice și să aibă în vedere, în mod obligatoriu respectarea prevederilor legale și a principiilor care stau la baza atribuirii contractelor de achiziție publică.

Stabilirea necesităților

Atunci când își stabilește necesitățile și își planifică procesele de achiziție, autoritatea contractantă trebuie să aibă în vedere în mod obligatoriu următoarele:

- necesitatea poate fi satisfăcută în urma derulării unei proceduri de achiziție publică
- există sau au fost identificate resursele financiare necesare pentru realizarea achiziției
- valoarea estimată a achiziției s-a stabilit în baza unor calcule fundamentate, este actuală și suficientă pentru realizarea necesității
- a fost identificată cea mai bună variantă/ soluție tehnică pentru satisfacerea necesității
- există/se pot obține toate autorizațiile/avizele/aprobările necesare pentru realizarea necesității
- au fost identificate și analizate riscurile asociate procesului de achiziție
- există timp suficient pentru pregătirea și derularea procedurii de atribuire în condiții optime

O autoritate contractantă diligentă ar trebui, în cazul unui contract de lucrări, de exemplu, să efectueze toate studiile/cercetările necesare pentru a determina în avans condițiile de pe teren și ar trebui să obțină toate aprobările/autorizațiile/avizele necesare înainte de începerea lucrărilor.

Redactarea documentației de atribuire

La redactarea documentației de atribuire întotdeauna este obligatoriu să se verifice dacă:

- procedura de atribuire aleasă este cea potrivită pentru achiziționarea produselor/serviciilor/lucrărilor necesare raportat la obiectul și complexitatea contractului și aceasta a fost stabilită cu respectarea condițiilor legale
- cerințele și criteriile de calificare și selecție au fost stabilite cu respectarea prevederilor legale aplicabile, raportat la tipul și valoarea contractului, la procedura aplicată și cu respectarea principiului proporționalității și nediscriminării;
- durata contractului stabilită prin documentația de atribuire este suficientă pentru realizarea obiectului contractului
- factorii de evaluare au fost stabiliți în corelare cu obiectul contractului și cu cerințele stabilite în documentația de atribuire, sunt obiectivi și pot fi aplicați în mod corect în etapa de evaluare
- criteriul de atribuire a fost stabilit cu respectarea prevederilor legale aplicabile, raportat la tipul și valoarea contractului
- în cuprinsul strategiei de contractare au fost fundamentate și justificate toate cerințele stabilite de autoritatea contractantă
- autoritatea contractantă și-a prevăzut în cadrul documentației de atribuire dreptul de a achiziționa lucrări, servicii sau bunuri suplimentare
- caietul de sarcini conține toate cerințele, specificațiile tehnice și informațiile necesare pentru ca operatorii economici să poată întocmi ofertele în mod corespunzător și pentru ca autoritatea contractantă să poată obține produsele/lucrările/serviciile necesare în urma derulării procedurii de atribuire
- specificațiile tehnice permit accesul egal la procedură pentru toți ofertanții, fără a crea obstacole nejustificate în calea concurenței, de exemplu, se evită stabilirea de standarde naționale fără recunoașterea posibilității utilizării unor standarde „echivalente”
- clauzele contractuale obligatorii incluse în documentația de atribuire asigură autorității contractante pârghiile necesare pentru a se asigura de implementarea cu succes a contractului, conține clauze de ajustare a prețului, conține clauze privind penalitățile și răspunderea contractantului
- sunt respectate prevederile legale privind publicitatea procedurii de atribuire, raportat la obiectul contractului și la valoarea estimată a achiziției publice

Derularea procedurii de atribuire

În etapa de derulare a procedurii de atribuire trebuie avute în vedere în mod obligatoriu următoarele aspecte:

- procesul de evaluare se derulează cu respectarea etapelor și a cerințelor prevăzute de lege

- s-a răspuns tuturor solicitărilor de clarificări primite din partea ofertanților în cadrul termenelor stabilite
- în procesul de evaluare sunt implicate doar persoanele din comisia de evaluare și experții cooptați, dacă este cazul
- persoanele implicate în etapa de evaluare a ofertelor care se află în conflict de interese sunt înlocuite
- ofertele sunt evaluate în baza cerințelor și a criteriilor stabilite în documentația de atribuire, cu respectarea principiului tratamentului egal și al nediscriminării
- în etapa de evaluare sunt clarificate toate aspectele cu privire la ofertele depuse
- în etapa de evaluare nu este permisă modificarea ofertelor depuse
- sunt excluse din procedura de atribuire toate ofertele care potrivit legii sunt neconforme/inacceptabile/neadecvate
- au fost întocmite procesele-verbale și raportul procedurii cu respectarea modelului standard prevăzut prin ordinul ANAP nr. 1170/2021
- sunt respectate prevederile legale privind transparența procesului de achiziție publică și comunicările către ofertanți
- sunt respectate termenele prevăzute de lege pentru evaluarea ofertelor, întocmirea raportului procedurii de atribuire, realizarea comunicărilor privind rezultatul procedurii și semnarea contractului/acordului-cadru
- s-au luat măsuri de remediere / s-a formulat punct de vedere cu privire la contestațiile depuse
- s-a pus în aplicare decizia CNSC/hotărârea instanței, după caz
- a fost publicat rezultatul procedurii de atribuire în SEAP/JOUE

Urmărirea și modificarea contractului de achiziție publică

După semnarea contractului este foarte important ca persoanele responsabile din cadrul autorității contractante să urmărească modul de implementare a acestuia, respectiv, să verifice dacă:

- a fost constituită garanția de bună execuție la termen, în cuantumul prevăzut în contract și în una din modalitățile prevăzute de lege
- sunt respectate termenele de livrare/prestare/execuție asumate
- au fost livrate toate bunurile/prestate toate serviciile /executate toate lucrările contractate și acestea corespund cerințelor din documentația de atribuire
- personalul utilizat pentru executarea contractului este cel nominalizat în cadrul ofertei depuse
- la realizarea activităților contractului au fost utilizate utilajele/echipamentele prevăzute în ofertă
- sunt întrunite condițiile pentru recepționare și plată în conformitate cu prevederile contractuale
- este necesară aplicarea clauzelor privind penalitățile și răspunderea contractantului
- intervine vreunul din motivele prevăzute în contract pentru rezilierea acestuia înainte de termen
- este necesară și se justifică prelungirea duratei contractului și care este perioada de prelungire necesară
- este necesară diminuarea/suplimentarea valorii contractului și cu ce sumă
- este necesară reducerea /suplimentarea obiectului contractului
- modificarea necesară este acoperită de clauzele contractuale

- este posibilă modificarea contractului prin încheierea unui act adițional, cu respectarea prevederilor legale sau se impune derularea unei noi proceduri de atribuire.